

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/1612,Otwarcie-wystawy-Germanizacja-dzieci-polskich-w-okresie-okupacji-hitlerowskiej-L.html>
06.04.2026, 23:29

Otwarcie wystawy „Germanizacja dzieci polskich w okresie okupacji hitlerowskiej” - Lublin, 7 listopada 2007 r.

07.11.2007

7 listopada 2007 r. w sali konferencyjno-wystawienniczej IPN Lublin (ul. Staszica 22A) została otwarta wystawa „Germanizacja dzieci polskich w okresie okupacji hitlerowskiej”. Za pomocą archiwalnych fotografii i dokumentów wyeksponowano niemiecką okupację w Łodzi, akcje wysiedleńcze na Zamojszczyźnie oraz indywidualne losy dzieci polskich, które padły ofiarą wynarodowienia.

Wystawa przedstawia tragiczny los dzieci polskich w czasie II wojny światowej. Pokazuje tragedię jednostki, narodu, dziecka - efekt celowej polityki okupanta, który zmierzał do eksterminacji narodów „niższych” od rasy germańskiej. Łódź - miasto położone na terenach wcielonych do III Rzeszy - otrzymała nazwę Litzmanstadt. Trwało tu osiedlanie się Niemców oraz przesiedlanie lokalnej ludności polskiej i żydowskiej. Wysiedleńcy trafiali często do prowizorycznych obozów przejściowych i przesiedleńczych, które stawały się ośrodkami rozdziału siły roboczej i wynaradawiania. Władze nazistowskie tworzyły także specjalne obozy dla dzieci, które oddzielano od rodziców i kierowano do pracy lub poddawano germanizacji. Dzieci spełniające nazistowskie kryteria rasowe przeznaczano do zniemczenia. W zależności od wieku trafiały do niemieckich rodzin zastępczych, niemieckich szkół ojczyźnianych, do niemieckich rodzin na wsi, do placówek Hitlerjugend (chłopcy) i Bund Deutcher Mädel (dziewczęta) oraz „ludowych ośrodków wychowawczych” w Niemczech i ośrodków germanizacji na terenie Kraju Warty. Po wojnie polskie władze podjęły starania o rewindykację zgermanizowanych dzieci z obszaru Niemiec. Do 1947 r. powróciło do Polski blisko 30 tys. małych Polaków z 200 tys. germanizowanych w czasie II wojny światowej.

Wykorzystane na wystawie materiały pochodzą ze zbiorów IPN w Warszawie i Łodzi, ze Zrzeszenia Dzieci Polskich Germanizowanych przez Reżim Hitlerowski oraz od osób prywatnych.

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

2

3